

[Victor Pürschel.]

Det er efter min Mening et meget bedre Værn for Friheden end det, man her har søgt at skabe:

Jeg skal saa slutte med at sige, at Grundloven og Valgloven efter min Mening er præget af Partivældet, af de store Partiers og navnlig af Regeringspartiernes Forsøg paa at konsolidere sig som Magthavere. Dette viser, at det danske Socialdemokrati og Radikalismen ikke er i Stand til at skrive en Forfatning bedre end alle andre tidligere Magthavere. De har altid søgt at skrive den saadan, at de sikrede sig selv. Det er det samme, der sker her. Denne Forfatning og den Valglov, man har bygget, er fuld af Garantier, som principielt er konservative — ikke parti-konservative, men konserverende det Styre, der i Øjeblikket er ved Magten og laver Lovene. Det er det, der er det ukloge, for man kan, som Erfaringerne har vist, ikke hemme en Udvikling ved Lovbestemmelser. Denne Forfatning er præget af Uvilje mod de smaa Partier, af Ønsker om at lægge dem de størst mulige Hindringer i Vejen, og at dette ikke er mit Synspunkt alene, skal jeg til Slut tillade mig at dokumentere med et ganske kort Citat fra „Østsjællands Folkeblad“:

„Men det principielt demokratisk kompromitterende ved Valglovsforslaget er den Beskyttelse, man søger at opstille imod nye Partier. Det er i sig selv en Fornægtelse af Forholdstalsvalgmaadens Idé og en indirekte Styrkelse af Parti-aaendene, der lidet stemmer overens med den Tillid til Folket, der er Grundlaget for Demokratiet.“

Jeg mener, dette Forslag helt igennem, ved sin Tilblivelse, ved sin Begrundelse og ved sin Udformning, er et saa daarligt Forslag, at det ikke bør blive til Lov.

Hasle: Det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel talte om, at dette Forslag, der skal behandles her, var meget slet forberedt. Kaster man nu et Blik ud over alle de Grundlove, vi har haft i Danmark, kan man dog vist sige, at ingen tidligere Grundlov overhovedet har været behandlet ved nogen Kommissionsbehandling. Junigrundloven blev til paa den grundlovgivende Rigsforsamling, som ikke havde noget Grundlag at gaa ud fra, men selv skaffede sig et, Grundloven af 1855 var udarbejdet af en enkelt Mand, nemlig Andrae. Grundloven af 1863 var udarbejdet af Orla Lehmann, praktisk talt alene. Grundloven af 1866 skyldtes et politisk Kompromis, som blev lavet meget hurtigt. Og 1915-Loven var dog i hvert Fald

heller ikke Udtryk for, at der var gaaet nogen længere Forberedelse forud. Dette hænger vel i og for sig sammen med, at Folk, der arbejder daglig i det politiske Liv, Rigsdagsmænd og Ministre, føler sig kompetente til at behandle Spørgsmaalet om Forfatningen. Det er derfor, man har ment, at man i Almindelighed kunde klare sig uden Kommissionsbehandling, og det er vel ogsaa derfor, den Kommissionsbehandling, der har været, ikke har strakt sig over saa lang en Aarrække og samlet disse hundrede vigtige Aarplysninger, som det ærede Medlem efterlyste.

Det ærede Medlem sagde, at der var en Idé i Forfatningen fra 1915, den nemlig, at den sørgede for, at Ændringer, der skete i Vælgerbefolkningen, langsommere gav sig Udslag i Landstinget end i Folketinget, og denne Grundlov virkede saaledes til, at den politiske Udvikling i Befolkningen kom til at gaa langsommere for sig. Dertil kan siges for det første, om dette nu er nogen Fordel. Ubetinget er det absolut ikke nogen Fordel. Lad os tænke os det Tilfælde, at de nuværende Oppositionspartier kom til Magten i Folketinget. Saa vilde det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel ganske sikkert sige, at nu var det en foreliggende Opgave straks at skride til en Oprustning. Vilde det saa efter det ærede Medlems Formening være en heldig forsinkende Indflydelse paa de politiske Udsving, at et socialdemokratisk-radikalt Flertal i Landstinget kunde modsætte sig dette? Det tror jeg ikke det ærede Medlem vilde mene.

Det ærede Medlem sagde yderligere om dette Spørgsmaal, at to Kamre forudsætter med Nødvendighed, at der er Forskel paa de to Vælgerkorps. Det er nu ikke ganske rigtigt, for ser vi paa den ældste af Grundlovene, Juni-Grundlovens Vælgerkorps, var de ens. Der var samme Valgret til Folketinget som til Landsting; der var en Forskel i Valgbarheden for Landstingsmedlemmerne — Valgretten var den samme, og den Forskel i Valgbarheden, der var, var saa ringe, at det havde praktisk taget meget liden Betydning; den Forskel, der var, var dels en vis Forskelsalder og dels en Indtægt paa 1 200 Rigsdaler. Jeg tror, at hvis man havde den Valgbarhedsforskelse i vore Dage, vilde det sikkert ikke være vanskeligt for Socialdemokratiet og de Radikale at finde tilstrækkeligt kvalificerede Personer til at lade sig indvælge i Landstinget. Jeg kan derfor i og for sig ikke anerkende, at der er denne begrebsmæssige Forskel. Men det ærede Medlem mener jo yderligere, at det, der skulde være Fordelen ved de to Ting,